

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/22-02/39
URBROJ: 613-04-23-9
Krapina, 30. siječnja 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Općina Lobor
za 2021.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje proračuna	4
	Finansijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2021.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2021.	16
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je finansijska revizija Općine Lober (dalje u tekstu: Općina) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Osim godišnjih finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze, vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li finansijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, finansijski izvještaji Općine za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o finansijskim izvještajima

Mišljenje o finansijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima finansijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom finansijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlu III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostačne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Krapinsko-zagorske županije. Općina obuhvaća deset naselja (Lobor, Vojnovec Loborski, Markušbrijeg, Petrova Gora, Cebovec, Velika Petrovagorska, Loborsko Završje, Vinipotok, Stari Golubovec i Šipki) s ukupno 2 703 stanovnika (prema Popisu stanovništava iz 2021.). Sjedište je Trg svete Ane 26, Lobor. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Općina je razvrstana u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/18 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel u okviru kojeg je ustrojen vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti. Općina je koncem 2021. imala pet zaposlenika na neodređeno vrijeme (komunalnog radnika u vlastitom pogonu, pročelniku, višeg stručnog suradnika za financije, referenta za poslove komunalnih djelatnosti – komunalnog redara i višeg stručnog suradnika – poljoprivrednog redara). Tijekom 2021. Općina je imala četiri zaposlenika na javnim radovima.

Zakonski predstavnik Općine tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije je općinska načelnica Ljubica Jembrih. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, općinska načelnica dužnost obavlja profesionalno, što podrazumijeva da ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja. Statut Općine usklađen je u veljači 2021. s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema izmjenama Statuta, Općinsko vijeće ima 13 članova, a općinska načelnica nema zamjenika.

Od rujna 2021. proračunski korisnik Općine je dječji vrtić. Općina je suosnivač Javne vatrogasne postrojbe Grada Krapine (proračunski korisnik Grada Krapine). Koncem 2021. ima udjele u temeljnog kapitalu dva trgovačka društva, i to u trgovačkom društvu za javnu vodoopskrbu i odvodnju 3,69 % te u trgovačkom društvu za komunalne i druge djelatnosti 1,0 %.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, Općina je sastavila pisane Procedure stvaranja ugovornih obveza i evidencije ugovora, Procedure zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Procedure o blagajničkom poslovanju, Procedure izdavanja i obračunavanja putnih naloga, Procedure upravljanja i raspolažanja nekretninama u vlasništvu Općine Lobor te Procedure naplate prihoda. Općina se u 2021. pridržavala donesenih procedura. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti u cilju sprječavanja rizika nepravilnosti i poduzimanja mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti u radu Općine.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunska godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilaže i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine.

Općinska načelnica je za 2021. sastavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (prilog 1.b uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine). Prema navedenoj Izjavi i Upitniku o fiskalnoj odgovornosti utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava, a odnose se na poduzimanje mjera za potpunu naplatu prihoda, analitičku evidenciju dugotrajne imovine te neupisana vlasnička prava u zemljišnim knjigama za sve nekretnine, dok je rok za otklanjanje prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti tijekom 2022. i u sljedećim godinama.

Općina nema unutarnju reviziju, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. U prosincu 2022. donesen je Etički kodeks službenika i namještenika Općine.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, Odluka o izvršavanju Proračuna, izmjene proračuna te Izmjene i dopune Odluke o izvršavanju Proračuna za 2021. doneseni su u skladu s propisima. Proračun te izmjene proračuna sadrže prihode i primitke te rashode Općine i proračunskog korisnika.

Proračunom su prihodi i primici te rashodi planirani u iznosu od 29.880.799,00 kn. Tijekom godine donesene su četiri izmjene proračuna.

Četvrtim izmjenama proračuna planirani su prihodi i primici u iznosu od 20.483.206,00 kn, što je 9.397.593,00 kn ili 31,5 % manje u odnosu na proračun, te rashodi u iznosu od 23.622.230,00 kn, što je 6.258.569,00 kn ili 20,9 % manje u odnosu na proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.139.024,00 kn. U odnosu na proračun, četvrtim izmjenama proračuna znatno manje su planirani prihodi od pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za 6.944.485,00 kn te rashodi za izgradnju građevinskih objekata za 3.376.271,00 kn (od čega se najznačajnije odstupanje odnosi na projekt izgradnje vatrogasnog doma). Proračunska zaliha za 2021. nije planirana ni korištena.

Uz proračun za 2021. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi te rashodi i izdaci za 2022. u iznosu od 15.440.315,00 kn, a za 2023. u iznosu od 11.864.681,00 kn. Općina je donijela Plan razvojnih programa od 2021. do 2023., kojim su ulaganja u 2021. planirana u iznosu od 24.733.541,00 kn. Plan razvojnih programa sadrži projekte i aktivnosti razvoja Općine, povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna. Uz izmjene i dopune proračuna donesene su izmjene i dopune Plana razvojnih programa. Posljednjim izmjenama i dopunama Plana razvojnih programa planirana su ulaganja u 2021. u iznosu od 19.047.807,00 kn. Vrijednosno značajnija sredstva planirana su za ulaganja u izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 5.633.013,00 kn, rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 4.663.439,00 kn te održavanje građevinskih objekata komunalne infrastrukture u iznosu od 1.910.000,00 kn. Planirana ulaganja ostvarena su u iznosu od 13.374.284,00 kn ili 70,2 %, od čega su vrijednosno značajnija ulaganja u izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 5.277.939,00 kn, rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 2.977.468,00 kn te održavanje građevinskih objekata komunalne infrastrukture u iznosu od 1.289.906,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2021., prihodi i primici Općine i proračunskog korisnika ostvareni su u iznosu od 14.509.341,00 kn, što je 5.973.865,00 kn ili 29,2 % manje od planiranih. Rashodi su ostvareni u iznosu od 16.924.178,00 kn, što je 6.698.052,00 kn ili 28,4 % manje od planiranih.

Proračun, izmjene proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2021. objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

U skladu s odredbama članka 26. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17) i odredbom članka 2., stavka 9. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 89/18), općinska načelnica je u travnju 2019. imenovala lokalnog koordinatora za strateško planiranje te u srpnju 2021. donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Općine. Provedbeni program Općine za razdoblje 2022. – 2025. sadrži prioritete, popis mjera s ključnim aktivnostima i projektima s odgovarajućim stavkama u proračunu, a donesen je u prosincu 2021.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su, na mrežnim stranicama Općine objavljeni i nadležnim institucijama u propisanom roku dostavljeni sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021. iskazani su prihodi i primici te rashodi Općine i proračunskog korisnika u dijelu u kojem ga Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 14.314.835,00 kn, što je 1.383.813,00 kn ili 8,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Prihodi od poreza	6.097.129,00	2.887.517,00	47,4
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	5.505.190,00	5.808.120,00	105,5
3.	Prihodi od imovine	30.204,00	92.632,00	306,7
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	405.235,00	365.059,00	90,1
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	204.572,00	224.322,00	109,7
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	6.406,00	700,00	10,9
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	898,00	29.281,00	3 260,7
8.	Primici od finansijske imovine i zaduživanja	3.449.014,00	4.907.204,00	142,3
Ukupni prihodi i primici		15.698.648,00	14.314.835,00	91,2

Vrijednosno značajniji prihodi i primici ostvareni su od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 5.808.120,00 kn ili 40,6 % te primitaka od finansijske imovine i zaduživanja u iznosu od 4.907.204,00 kn ili 34,3 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije odstupanje odnosi se na povećanje primitaka od finansijske imovine i zaduživanja za 1.458.190,00 kn ili 42,3 %, najvećim dijelom zbog zaduživanja za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića te smanjenje prihoda od poreza za 3.209.612,00 kn ili 52,6 %, najvećim dijelom zbog promjene propisa koji uređuju financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prema kojem se umjesto udjela fiskalnog izravnjanja koji se izdvajao iz poreza na dohodak, sredstva fiskalnog izravnjanja osiguravaju u državnom proračunu i evidentiraju u okviru tekućih pomoći iz državnog proračuna.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, komunalne naknade i komunalnog doprinosa, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, vodnog doprinosa, doprinosa za šume, grobne naknade, prihode od prodaje izgrađenih grobnica, usluga sahrane, pruženih usluga – poljoprivrednog redarstva, od građana za sufinanciranje asfaltiranja te primitaka od zaduživanja za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića i rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar. Ostvareni su u iznosu od 7.857.070,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 54,9 %.

Prihodi od poreza u iznosu od 2.887.517,00 kn odnose se na porez na dohodak u iznosu od 2.670.272,00 kn, općinske poreze u iznosu od 117.274,00 kn (porez na kuće za odmor u iznosu od 112.499,00 kn i porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića u iznosu od 4.775,00 kn) te na prihode od poreza na promet nekretnina u iznosu od 99.971,00 kn. Razrez i naplatu općinskih poreza obavlja Jedinstveni upravni odjel Općine. Prirez porezu na dohodak nije uveden.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 5.808.120,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 3.228.561,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 2.579.559,00 kn.

Tekuće pomoći u iznosu od 3.228.561,00 kn odnose se na pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 3.077.314,00 kn (fiskalno izravnanje u iznosu od 3.076.234,00 kn i za predškolu u iznosu od 1.080,00 kn), Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za plaće zaposlenika na javnim radovima u iznosu od 123.942,00 kn, županijskog proračuna u iznosu od 25.784,00 kn (za sufinanciranje troškova nabave radnih bilježnica u iznosu od 16.884,00 kn, kulturnu manifestaciju u iznosu od 8.000,00 kn i za predškolu u iznosu od 900,00 kn) te pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za zimsku službu u iznosu od 1.521,00 kn.

Kapitalne pomoći u iznosu od 2.579.559,00 kn odnose se na pomoći Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija) za realizaciju projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije, i to za projekt Rekonstrukcija općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 1.313.439,00 kn i za projekt Izgradnje i opremanje dječjeg igrališta u iznosu od 74.125,00 kn, od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za projekt Sanacija-modernizacija nerazvrstanih cesta na području Općine prema programu podrške brdsko-planinskih područja u iznosu od 258.333,00 kn, za Uređenje nerazvrstanih cesta i parkirališta uz mjesno groblje Lober u iznosu od 250.000,00 kn te za Izgradnju i opremanja zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 128.944,00 kn, od Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja za projekt Pristupni put-dječji vrtić u iznosu od 61.092,00 kn, od Ministarstva kulture i medija za program Adaptacija društvenog doma u Loberu u iznosu od 103.125,00 kn te od Hrvatskih voda za sanaciju klizišta u iznosu od 390.501,00 kn.

Projekt Rekonstrukcija općinske zgrade u kulturni centar financiran je iz podmjere 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. Nositelj projekta je Općina kojoj je odobrena potpora u iznosu od 2.626.879,00 kn. U 2021. Općina je od Agencije na temelju Odluke o isplati predujma iz ožujka 2021. ostvarila sredstva u iznosu od 1.313.439,00 kn. Za radove na rekonstrukciji građevine općinske zgrade u kulturni centar proveden je otvoreni postupak javne nabave male vrijednosti u 2020. (za dvije grupe predmeta nabave, i to: radove na rekonstrukciji i nabavu opreme).

Za radove na rekonstrukciji građevine općinske zgrade u kulturni centar u studenome 2020. zaključen je ugovor s izabranim izvoditeljem u iznosu od 3.192.731,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Do konca 2021. radovi su obračunani u iznosu od 2.849.916,00 kn ili 89,3 % ukupno ugovorene vrijednosti. S odabranim izvoditeljem za nabavu opreme za građevinu općinske zgrade koja je rekonstruirana u kulturni centar zaključen je u studenome 2020. ugovor u iznosu od 439.867,50 kn s porezom na dodanu vrijednost. S obzirom na to da do konca 2021. radovi na rekonstrukciji građevine općinske zgrade u kulturni centar nisu završeni i oprema nije isporučena, zahtjev za isplatu konačne rate odobrane potpore nije ispostavljen. Projekt je završen i opremljen u 2022. te je u rujnu 2022. ispostavljen zahtjev Agenciji za konačnu ratu.

Općina je također nositelj projekta Izgradnje i opremanja zgrade dječjeg vrtića, koji je financiran iz podmjere 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. Razdoblje provedbe projekta je od travnja 2020. do kolovoza 2021. U 2020. Općina je ostvarila sredstva putem Agencije za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 3.719.750,00 kn, na temelju Odluke Agencije o isplati predujma iz rujna 2020. u visini od 50,0 % ukupnog iznosa potpore, a u 2021. ostvarila je kapitalnu pomoć u iznosu od 128.943,43 kn od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. U studenome 2021. podnesen je Agenciji zahtjev za konačnu isplatu sredstava u iznosu od 3.719.750,00 kn. U lipnju 2022. Agencija je donijela odluku o konačnoj isplati. Nakon provedene administrativne kontrole i kontrole javne nabave traženi iznos potpore Agencija je umanjila za 366.253,00 kn te iznos potpore po konačnoj isplati iznosi 3.353.497,00 kn, zbog primjene jedinstvene stope finansijske korekcije na ugovor o javnoj nabavi. Iznos potpore umanjen je zbog propusta u javnoj nabavi (u dijelu koji se odnosi na nezakonite i/ili diskriminacijske uvjete sposobnosti i/ili kriterije za odabir ponuda u dokumentaciji za nadmetanje). Općina je na odluku o konačnoj isplati podnijela žalbu Agenciji koncem lipnja 2022. Agencija je u studenome 2022. donijela rješenje kojim je žalba odbijena.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 92.632,00 kn. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 82.030,00 kn, naknade od koncesije u iznosu od 5.500,00 kn, naknade za distribuciju plina u iznosu od 4.904,00 kn i od zateznih kamata u iznosu od 198,00 kn. U okviru prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine vrijednosno značajniji odnose se na naknadu za korištenje javnih površina u iznosu od 77.570,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 365.059,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na grobnu naknadu u iznosu od 200.818,00 kn i komunalnu naknadu u iznosu od 116.792,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 224.322,00 kn odnose se na prihode od prodaje izgrađenih grobnica u iznosu od 113.000,00 kn, pruženih usluga (poljoprivredno redarstvo) u iznosu od 71.450,00 kn, usluga sahrane u iznosu od 24.600,00 kn te ostalih prihoda u iznosu od 15.272,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine ostvareni su u iznosu od 29.281,00 kn, a odnose se na prihode od prodaje zemljišta (ošasna imovina) trima fizičkim osobama, temeljem provedenog javnog natječaja i zaključenih kupoprodajnih ugovora.

Primici od finansijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 4.907.204,00 kn. Odnose se na primljene dugoročne kredite od dvije poslovne banke u iznosu od 4.550.985,00 kn (od čega za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 2.550.985,00 kn te za rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 2.000.000,00 kn) i na primljeni beskamatni zajam od Ministarstva financija u iznosu od 356.219,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 16.645.503,00 kn, što je 3.850.473,00 kn ili 30,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2) u kn
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	889.036,00	764.523,00	86,0
2.	Materijalni rashodi	3.332.050,00	3.236.623,00	97,1
3.	Finansijski rashodi	37.626,00	82.885,00	220,3
4.	Subvencije	1.150,00	41,00	3,6
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	0,00	329.324,00	-
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	437.662,00	455.463,00	104,1
7.	Ostali rashodi	1.223.234,00	1.250.547,00	102,2
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	6.874.272,00	10.526.097,00	153,1
Ukupni rashodi		12.795.030,00	16.645.503,00	130,1
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		15.698.648,00	14.314.835,00	91,2
Višak prihoda i primitaka		2.903.618,00	0,00	-
Manjak prihoda i primitaka		0,00	2.330.668,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 10.526.097,00 kn ili 63,2 %, materijalne rashode u iznosu od 3.236.623,00 kn ili 19,4 % te ostale rashode u iznosu od 1.250.547,00 kn ili 7,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, u znatno većem iznosu ostvareni su rashodi za nabavu nefinansijske imovine za 3.651.825,00 kn ili 53,1 % zbog ulaganja u izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića, rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar, sanaciju i modernizaciju nerazvrstanih cesta te uređenje cesta i parkirališta uz mjesno groblje i pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 329.324,00 kn koje prethodne godine nisu ostvarene.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 764.523,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 655.033,00 kn (zaposlenici Jedinstvenog upravnog odjela i općinska načelnica u iznosu od 588.009,00 kn te vlastiti pogon u iznosu od 67.024,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 92.090,00 kn i druge rashode za zaposlene (prigodne godišnje nagrade i darovi za djecu) u iznosu od 17.400,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene isplaćeni su u skladu s odlukama općinske načelnice, u visini neoporezivih primitaka. Rashodi za plaće za zaposlenika na javnim radovima evidentirane su u okviru računa naknade troškova osobama izvan radnog odnosa.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.236.623,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.003.946,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 590.273,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 459.086,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 129.572,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 53.746,00 kn. U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja (sanacija klizišta, održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete) u iznosu od 1.206.592,00 kn, komunalne usluge (održavanje javnih zelenih površina i groblja, iznošenje i odvoz smeća, zimska služba, spremnici za odvojeno prikupljanje otpada, deratizacija i dezinfekcija, vertikalna prometna signalizacija, sanacija odlagališta, opskrba vodom) u iznosu od 273.941,00 kn, usluge promidžbe i informiranja (provođenje lokalnih izbora, informiranje putem radijskih i TV postaja, objave oglasa i natječaja) u iznosu od 164.175,00 kn te intelektualne i osobne usluge (izrada projektne dokumentacije, ugovori o djelu, geodetske i katastarske izmjere, izrada i ažuriranje planova) u iznosu od 154.501,00 kn. Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 1.075.681,00 kn (održavanje nerazvrstanih cesta i javnih prometnih površina u iznosu od 595.759,00 kn, održavanje javne rasvjete u iznosu od 247.140,00 kn, javnih zelenih površina u iznosu od 130.840,00 kn i groblja u iznosu od 101.942,00 kn).

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 82.885,00 kn odnose se na kamate za primljene kredite u iznosu od 70.607,00 kn te bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 12.278,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 329.324,00 kn, a odnose se na pomoći proračunskom korisniku (djeci vrtić) za financiranje redovne djelatnosti.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima i druge naknade ostvareni su u iznosu od 455.463,00 kn. Odnose se na naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 328.336,00 kn te naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu od 127.127,00 kn. Rashodi za naknade građanima i kućanstvima u novcu odnose se na stipendije učenicima i studentima u iznosu od 141.850,00 kn, pomoći obiteljima u poljoprivredi u iznosu od 72.580,00 kn, za novorođenu djecu u iznosu od 66.959,00 kn, za troškove stanovanja i jednokratne naknade u iznosu od 43.580,00 kn, osobama s invaliditetom u iznosu od 2.554,00 kn te građanima za naknade kod plaćanja računa u iznosu od 813,00 kn. Naknade građanima i kućanstvima u naravi odnose se na sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 103.627,00 kn i smještaja učenika u đačkim domovima u iznosu od 23.500,00 kn. Navedeni rashodi ostvareni su prema donesenim odlukama Općinskog vijeća, na temelju priloženih obračuna i specifikacija. Naknade građanima i kućanstvima planirane su temeljem Programa socijalne skrbi i pomoći građanima za 2021. te su sukladno tome i izvršavane. Program socijalne skrbi i pomoći građanima za 2021. usklađen je s proračunom.

U okviru ostalih rashoda koji su ostvareni u iznosu od 1.250.547,00 kn iskazane su tekuće donacije u iznosu od 1.230.547,00 kn i kapitalne donacije u iznosu od 20.000,00 kn. Tekuće donacije odnose se na donacije dobrovoljnog vatrogasnog društva u iznosu od 312.871,00 kn, dječjim vrtićima i čuvaonicama za sufinanciranje boravka djece u iznosu od 305.443,00 kn, sportskim društвima u iznosu od 128.000,00 kn, za kulturu i općinske manifestacije u iznosu od 105.550,00 kn, udružama u kulturi u iznosu od 85.000,00 kn, udružama građana u iznosu od 81.875,00 kn, za radne bilježnice u iznosu od 52.795,00 kn, humanitarnoj udruzi u iznosu od 43.982,00 kn, za turističku promidžbu u iznosu od 30.049,00 kn, političkim strankama u iznosu od 23.371,00 kn, lokalnoj akcijskoj grupi u iznosu od 15.000,00 kn te druge tekuće donacije (za darovite učenike, za glazbene instrumente i drugo) u iznosu od 46.611,00 kn.

Kapitalne donacije odnose se na donaciju vjerskoj organizaciji za obnovu župne crkve. Donacije su dodijeljene na temelju doneSENoga Programa javnih potreba u kulturi, Programa javnih potreba u sportu i Programa socijalne skrbi i pomoći građanima, po provedenom natječaju.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 10.526.097,00 kn. Vrijednosno značajnija ulaganja odnose se na izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 5.277.939,00 kn, rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 2.977.468,00 kn, uređenje cesta i parkirališta uz groblje u iznosu od 704.668,00 kn te sanaciju i modernizaciju nerazvrstanih cesta u iznosu od 526.590,00 kn. Rashodi za izgradnju komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 10.210.181,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka za 2021. iznosi 2.330.668,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz 2020. iznosi 2.903.618,00 kn, a iz prethodnih godina 235.405,00 kn, odnosno ukupno 3.139.023,00 kn. Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 808.355,00 kn. Odlukom o raspodjeli rezultata poslovanja Općine za 2021. utvrđeno je da se ukupno ostvareni višak prihoda i primitaka prenosi u sljedeće razdoblje za financiranje kapitalnih projekata.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 48.480.041,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

**Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.**

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	34.906.662,00	44.067.165,00	126,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.841.533,00	1.908.313,00	103,6
1.2.	Građevinski objekti	31.849.043,00	40.525.757,00	127,2
1.3.	Postrojenja i oprema	1.154.534,00	1.339.719,00	116,0
1.4.	Druga nefinancijska imovina	61.552,00	293.376,00	476,6
2.	Financijska imovina	7.311.014,00	4.412.876,00	60,4
2.1.	Novčana sredstva	4.317.747,00	1.618.139,00	37,5
2.2.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	2.696.500,00	2.696.500,00	100,0
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	296.767,00	98.237,00	33,1
Ukupno imovina		42.217.676,00	48.480.041,00	114,8
3.	Obveze	4.627.735,00	9.166.002,00	198,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	259.836,00	227.714,00	87,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	918.337,00	582.069,00	63,4
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	3.449.562,00	8.356.219,00	242,2
4.	Vlastiti izvori	37.589.941,00	39.314.039,00	104,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		42.217.676,00	48.480.041,00	114,8

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine veća je za 6.262.365,00 kn ili 14,8 %. Vrijednosno značajnije povećanje imovine odnosi se na povećanje vrijednosti građevinskih objekata (najvećim dijelom zbog izgradnje i opremanja zgrade dječjeg vrtića i rekonstrukcije općinske zgrade u kulturni centar) za 8.676.714,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje obveza odnosi se na povećanje obveza za kredite i zajmove za 4.906.657,00 kn ili 142,2 %, najvećim dijelom zbog zaduživanja.

Vrijednosno značajnija nefinansijska imovina odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 40.525.757,00 kn (ceste u iznosu od 16.239.684,00 kn, poslovne objekte u iznosu od 24.298.572,00 kn i druge građevinske objekte u iznosu od 15.382.412,00 kn, umanjene za ispravak vrijednosti u iznosu od 15.394.911,00 kn) te na postrojenja i opremu u iznosu od 1.339.719,00 kn (uredsku opremu i namještaj u iznosu od 254.101,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 135.448,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 8.000,00 kn, uređaje, strojeve i opremu za druge namjene u iznosu od 2.399.244,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 6.016,00 kn, umanjenu za ispravak vrijednosti u iznosu od 1.463.090,00 kn).

Financijska imovina u iznosu od 4.412.876,00 kn odnosi se na novac u banchi i blagajni u iznosu od 1.618.139,00 kn (žiroračun u iznosu od 1.618.083,00 kn i novčana sredstva u blagajni u iznosu od 56,00 kn), dionice i udjele u glavnici u iznosu od 2.696.500,00 kn i potraživanja u iznosu od 98.237,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost financijske imovine manja je za 2.898.138,00 kn ili 39,6 %, najvećim dijelom zbog smanjenja novčanih sredstava za 2.699.608,00 kn ili 62,5 %.

Udjeli u glavnici u iznosu od 2.696.500,00 kn odnose se na udjele u glavnici trgovačkog društva za javnu vodoopskrbu i odvodnju u iznosu od 2.608.300,00 kn te trgovačkog društva za komunalne i druge djelatnosti u iznosu od 88.200,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2021. iznosila su 98.237,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja. U odnosu na stanje početkom godine ukupna potraživanja manja su za 198.530,00 kn ili 66,9 %. Potraživanja prije ispravka vrijednosti iznosila su 259.179,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iskazan je u iznosu od 160.942,00 kn. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, sva potraživanja za prihode poslovanja su dospjela. Do prosinca 2022. naplaćena su potraživanja u iznosu od 56.267,00 kn ili 21,7 % dospjelih potraživanja.

Obveze koncem godine iznose 9.166.002,00 kn, a odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 8.356.219,00 kn, nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 582.069,00 kn te obveze za rashode poslovanja u iznosu od 227.714,00 kn i nisu dospjele. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance, obveze za rashode poslovanja i za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 809.783,00 kn iskazane su kao dospjele, a trebale su biti iskazane kao nedospjele (na naplatu dospijevaju u siječnju 2022.).

Obveze za kredite i zajmove odnose se na kredit poslovne banke za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 6.000.000,00 kn, za rekonstrukciju općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 2.000.000,00 kn te na beskamatni zajam Ministarstva finacija za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020. u iznosu od 356.219,00 kn. Općina se 2020. i 2021. zadužila kod poslovnih banaka za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 6.000.000,00 kn te za financiranje rekonstrukcije građevine općinske zgrade u kulturni centar u iznosu od 2.000.000,00 kn. Odluke o zaduženju donijelo je Općinsko vijeće i pribavljeni su suglasnosti Vlade Republike Hrvatske.

Povrat kredita za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića ugovoren je u 60 jednakih mjesecnih rata, od kojih prva dospijeva na naplatu koncem listopada 2022., a zadnja koncem rujna 2027. Redovna kamata ugovorena je u iznosu od 1,40 %, fiksna. Kao instrument osiguranja povrata kredita Općina je dala zadužnicu na iznos kredita. Povrat kredita za financiranje rekonstrukcije građevine općinske zgrade u kulturni centar ugovoren je u 60 jednakih mjesecnih rata, od kojih prva dospijeva na naplatu koncem ožujka 2023., a zadnja koncem veljače 2028. Redovna kamata ugovorena je u iznosu od 0,99 %, fiksna. Kao instrument osiguranja povrata kredita Općina je dala zadužnicu na iznos kredita.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 3. listopada 2022. do 30. siječnja 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Okružnica o sastavljanju i predaji finansijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2021. (Ministarstvo financija, listopad 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
5. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
6. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
8. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 76. – 102. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
9. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)

10. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
11. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
12. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga (siječanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, finansijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, potraživanja, rashodi, imovina, obveze, vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode za odražavanje komunalne infrastrukture u dijelu koji se odnosi na sadržaj ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti te javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

U glavnoj knjizi u okviru izvanbilančnih zapisa i u analitičkoj evidenciji evidentirani su instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 14.238.751,00 kn, a trebali su biti evidentirani u iznosu od 13.888.751,00 kn. U glavnoj knjizi i analitičkoj evidenciji za 2021. evidentirano je jamstvo u iznosu od 100.000,00 kn koje je izданo u siječnju 2022. i primljena bankovna garancija u iznosu od 200.000,00 kn koja je dospjela na naplatu u 2020. i vraćena izdavatelju te nisu trebali biti evidentirani, a nije evidentirana primljena garancija za uredno ispunjenje ugovora i otklanjanje nedostataka u iznosu od 50.00,00 kn. Instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 13.888.751,00 kn odnose se na dane instrumente osiguranja plaćanja (jamstva) u iznosu od 11.150.000,00 kn i primljene instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice, garancije) u iznosu od 2.738.751,00 kn. Jamstva su dana dvjema poslovnim bankama za osiguranje dugoročnih kredita u iznosu od 8.000.000,00 kn te Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za osiguranje namjenskog trošenja sredstava po projektima u iznosu od 3.150.000,00 kn. Primljene zadužnice i garancije odnose se na uredno izvršenje ugovora i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, pojedinačnih iznosa od 5.000,00 kn do 766.611,00 kn.

U finansijskim izvještajima, u okviru izvanbilančnih zapisa, instrumenti osiguranja plaćanja nisu iskazani. Odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to tuđu imovinu dobivenu na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostale izvanbilančne zapise.

Odredbama članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je da je osnovna svrha finansijskih izvještaja dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati točne podatke o instrumentima osiguranja plaćanja te ih iskazati u finansijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U glavnoj knjizi nisu evidentirani točni podaci o potraživanju za porez na promet nekretnina. Zaduženje za porez na promet nekretnina evidentirano je u iznosu od 65.725,00 kn, umjesto u iznosu od 118.422,00 kn, uplate su evidentirane u iznosu od 99.317,00 kn te je koncem 2021. evidentirana preplata poreza na promet nekretnina u iznosu od 33.592,00 kn. Prema izvješću Porezne uprave potraživanja koncem 2021. iznose 19.105,00 kn (od čega se na potraživanja s naplatom do jedne godine odnosi 6.046,00 kn, s kašnjenjem u naplati od jedne do tri godine 12.164,00 kn, iznad tri godine 895,00 kn), odnosno nakon ispravka vrijednosti u iznosu od 6.977,00 kn iznose 12.128,00 kn. Zbog pogrešno evidentiranog zaduženja ni podaci o potraživanjima za porez na promet nekretnina u finansijskim izvještajima nisu točni.

Odredbom članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da skupina računa 16 – Potraživanja za prihode poslovanja sadrži, između ostalog, i potraživanja za poreze.

Državni ured za reviziju nalaže u glavnoj knjizi evidentirati podatke o potraživanjima za porez na promet nekretnina, prema podacima Porezne uprave.

- 1.2. *Općina prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju u vezi s evidentiranjem točnih podataka o instrumentima osiguranja plaćanja u poslovnim knjigama i iskazivanjem u finansijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa te evidentiranjem podataka o potraživanjima za porez na promet nekretnina, prema podacima Porezne uprave. Navodi da su u 2021. prvi put upisivali instrumente osiguranja u okviru izvanbilančnih zapisa te je propušteno iskazivanje u finansijskim izvještajima i da će ubuduće iskazati instrumente osiguranja plaćanja u finansijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa.*

Nadalje, u vezi s evidentiranjem podataka o potraživanjima za porez na promet nekretnina Općina navodi kako je u 2021. propušteno evidentiranje zaduženja te je iskazana preplata u iznosu od 33.592,00 kn, koja je ispravljena Temeljnicom u 2022. Također, navodi da podatke o potraživanjima i naplati poreza na promet nekretnina vodi Porezna uprava te Općina nije imala točne iznose zaduženja poreza na promet nekretnina i da će ubuduće tražiti od Porezne uprave točne podatke o zaduživanjima i stanju duga kako bi ih evidentirali u svojim knjigama.

2. Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture

- 2.1. U okviru materijalnih rashoda, evidentirani su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 1.075.681,00 kn, a odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta i javnih prometnih površina u iznosu od 595.759,00 kn (od čega usluga rada stroja, prijevoz i razgrtanje kamenog materijala, saniranje udarnih jama na nerazvrstanim cestama i malčiranje u iznosu od 392.174,00 kn, kameni materijal u iznosu od 146.937,00 kn, zimska služba u iznosu od 47.796,00 kn te prometni znakovi u iznosu od 8.852,00 kn), javne rasvjete u iznosu od 247.140,00 kn (od čega električna energija u iznosu od 196.230,00 kn, održavanje javne rasvjete u iznosu od 50.910,00 kn), javnih zelenih površina u iznosu od 130.840,00 kn te održavanje groblja u iznosu od 101.942,00 kn.

Po provedenom postupku prikupljanja ponuda za obavljanje komunalne djelatnosti nerazvrstanih cesta, javnih površina i groblja te odukama Općinskog vijeća, s dva izabrana ponuditelja zaključeni su u listopadu 2019. ugovori o održavanju komunalne infrastrukture (održavanje makadamskih cesta, prijevoz i razastiranje kamenog materijala, iskop i čišćenje odvodnih cestovnih jaraka, strojno podrezivanje živice, čišćenje snijega, održavanje asfaltiranih cesta, kameni materijal, javne površine i groblja), na rok od četiri godine, uz primjenu jediničnih cijena iz troškovnika. Također, za održavanje i izgradnju javne rasvjete, po provedenom postupku prikupljanja ponuda i odluci Općinskog vijeća, s izabranim ponuditeljem zaključen je u rujnu 2018. ugovor o održavanju i izgradnji javne rasvjete, na rok od četiri godine, uz primjenu jediničnih cijena iz ponudbenog troškovnika. Spomenuti ugovori o održavanju komunalne infrastrukture nerazvrstanih cesta, javnih površina, groblja te javne rasvjete sadrže komunalne djelatnosti za koje se zaključuje ugovor, vrijeme na koje se ugovor zaključuje (u natječajnoj dokumentaciji), vrstu komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga te način i rok plaćanja izvršenih usluga, jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ne sadrže opseg komunalnih usluga. Odredbama članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži, između ostalog i opseg komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže ugovorima o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti utvrditi opseg komunalnih usluga u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- 2.2. *Općina prihvata nalog Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da je opseg komunalnih usluga djelomično određen u Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2023., a detaljno će se razraditi u Programu održavanja komunalne infrastrukture za svaku narednu proračunska godinu.*

3. Javna nabava

- 3.1. U Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske objavljen je Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema Planu nabave i izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti u iznosu od 10.831.050,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednosno najznačajnija planirana investicija odnosi se na radove na izgradnji vatrogasnog doma u iznosu od 4.000.000,00 kn, čiji postupak javne nabave u 2021. nije započeo.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., provedena su dva otvorena postupka javne nabave kojima je ugovorena nabava radova u vrijednosti od 1.478.492,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), a odnose se na radove na izgradnji poučne staze Lobor u iznosu od 1.182.236,00 kn i sanaciju klizišta u iznosu od 296.256,00 kn. Vrijednost jednostavne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosi 2.025.651,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), a odnosi se na robe u iznosu od 458.812,00 kn, usluge u iznosu od 409.105,00 kn i radove u iznosu od 1.157.734,00 kn. Vrijednost jednostavne nabave koje su u vezi s financiranjem iz europskih fondova iznosi 304.710,00 kn, a odnosi se na nabavu radova izgradnje i opremanje dječjeg igrališta.

Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednost do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn uređeni su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga iz 2017., koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine. Postupci jednostavne nabave procijenjene vrijednosti manje od 80.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za nabavu roba, usluga i radova provode se izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim subjektom. Postupci jednostavne nabave za procijenjene vrijednosti jednakе ili veće od 80.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a manje od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za nabavu robe, usluga i projektnih natječaja, odnosno manje od 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za radove započinju slanjem poziva na dostavu ponuda na najmanje tri adrese gospodarskih subjekata ili objavom na mrežnim stranicama Općine, no ovisno o prirodi predmeta nabave, razini tržišnog natjecanja odnosno potreba naručitelja može se prikupiti i ponuda samo jednog gospodarskog subjekta. Rok za dostavu ponuda iznosi minimalno tri dana od dostavljenog poziva na dostavu ponuda, a kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Nadalje, za procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn u pravilu se izdaje samo narudžbenica, za procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn, ali manje od 80.000,00 kn izdaje se narudžbenica ili sastavlja ugovor, dok se za procijenjene vrijednosti iznad 80.000,00 kn sastavlja ugovor o nabavi.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga određeni su prekratki rokovi za dostavu ponuda. Pri nabavi radova na uređenju nerazvrstanih cesta i parkirališta uz mjesno groblje (za koje su rashodi ostvareni u iznosu od 568.821,00 kn) pozivi na dostavu ponuda poslani su na tri adrese, rok za dostavu ponuda bio je tri dana od dostavljenog poziva, a primljena je jedna ponuda. Pri nabavi radova na sanaciji i modernizaciji nerazvrstanih cesta (rashodi su ostvareni u iznosu od 377.017,00 kn) poziv na dostavu ponuda objavljen je na mrežnim stranicama Općine, rok za dostavu ponuda bio je tri dana od objave poziva, a primljene su dvije ponude. Rokovi za dostavu ponuda trebaju biti optimalni odnosno dovoljno dugački da omoguće gospodarskim subjektima pripremu i dostavu ponude.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktom o jednostavnoj nabavi utvrditi duže rokove za dostavu ponuda.

Rashodi za opskrbu električnom energijom s uključenom mrežarinom ostvareni su u iznosu od 252.616,00 kn (od čega za utrošenu električnu energiju u iznosu od 192.290,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost). Nabava električne energije obavljena je izravno, od jednog dobavljača, bez provođenja postupaka jednostavne nabave propisanog odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga. Odredbama članka 5. spomenutog Pravilnika propisano je, između ostalog, da se postupak jednostavne nabave za procijenjene vrijednosti jednakе ili veće od 80.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a manje od 200.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost za nabavu robe, usluga i projektnih natječaja provodi slanjem poziva na dostavu ponuda na najmanje tri adrese gospodarskih subjekata ili objavom na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu električne energije procijenjene vrijednosti do pragova utvrđenih Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga provoditi na način propisan navedenim Pravilnikom.

- 3.2. Općina prihvata preporuku i nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s utvrđivanjem dužih rokova za dostavu ponuda i nabave električne energije. Navodi kako će izmijeniti opći akt o jednostavnoj nabavi u skladu s preporukom.

Nadalje, u vezi s nabavom električne energije, navodi kako je tijekom 2022. proveden postupak javne nabave električne energije, čime je otklonjena nepravilnost.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Općine za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjero je je li Općina postupila prema nalozima i preporuci danim u prošoj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
1.	Računovodstveno poslovanje	2013.	Planirati te evidentirati primitke od zaduživanja i otplate glavnice primljenih kredita u skladu s odredbama Zakona o proračunu te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	24. listopada 2014.	provedeno
2.		2013.	Popunjavati putne naloge sa svim propisanim elementima i priloženim izvješćima s puta u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	24. listopada 2014.	provedeno
3.	Potraživanja	2013.	Poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	31. prosinca 2014.	provedeno
4.	Rashodi	2013.	Donijeti prijedlog mjera za pokriće manjka prihoda i podmirenje dospjelih obveza, a u narednom razdoblju voditi računa o preuzimanju novih obveza kako ne bi bilo dovedeno u pitanje ravnomjerno zadovoljavanje javnih potreba iz samoupravnog djelokruga Općine.	24. listopada 2014.	provedeno
5.		2013.	Kod kratkoročnog zaduživanja postupiti u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	24. listopada 2014.	provedeno
6.		2013.	Usluge održavanja nerazvrstanih cesta obavljati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o načinu obavljanja komunalnih djelatnosti.	24. listopada 2014.	djelomično provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Komunalni poslovi tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta povjereni su fizičkoj i pravnoj osobi, temeljem prikupljanja ponuda i zaključenih ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Ugovori o povjeravanju komunalnih poslova sadrže komunalne djelatnosti za koje se zaključuje ugovor, vrstu komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, vrijeme na koje se ugovor zaključuje (u natječajnoj dokumentaciji), način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ne sadrže opseg komunalnih usluga.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

- 1.2. Općina prihvata status naloga i preporuke iz prošle revizije te navodi kako će i dalje postupati prema naložima i preporukama iz prošle revizije sukladno zakonskim odredbama. Nadalje, navodi kako se opseg komunalnih usluga djelomično odredio u Programu održavanja komunalne infrastrukture za 2023. te će se ubuduće detaljno razraditi i ugraditi čitav opseg komunalnih usluga u skladu s navedenim Programom.